

RENDKÍVÜLI RENDŐRSÉGI TEVÉKENYSÉG LOGISZTIKAI TÁMOGATÁSA

Németh Gyula¹

Bevezető

*A rendőrség 2006. szeptember 18-át (Magyar Televízió ostroma) megelőző időszakban is rendszeresen biztosított nagyobb tömegeket vonzó eseményeket, demonstrációkat. A fővárosban ezen rendezvények biztosítását – a Budapesti Rendőr-főkapitányság alárendeltségében – a Rendészeti Biztonsági Szolgálat (REBISZ) csapaterős egységei hajtották végre. A megyei rendőr-főkapitányságok csak különösen fontos, kiemelt kockázatú rendezvények biztosításában vettek részt, általában tartalék erőként. Jellemzően egy megyei csapatszolgálati század került vezénylésre Budapestre, amelynek logisztikai biztosítását a **REBISZ gazdasági igazgatósága** különösebb nehézség nélkül végrehajtotta.*

A rendőrség által biztosított rendezvények lefolyására az alábbiak voltak jellemzőek:

- A tömeg megjelenése időben korlátozott volt, néhány órán belül szétoszlott;
- Az elvonulást a rendőrség irányította, a résztvevők jogkövető magatartást tanúsítottak, tömeges agresszióra nem kellett számítani;
- A rendezvények „*néhány*” helyszínre koncentráltak (komoly rendőri jelenlétet 1 – 2 helyszín igényelt);
- A szervezők a demonstrációkat bejelentették, a rendőrséggel együttműködtek;
- Egyáltalán nem volt jellemző, hogy a demonstrálók egyik helyszínről a másikra „*átvándoroljanak*”;
- A Budapest székhelyű csapaterős egységek létszáma elégséges volt a demonstrációk arányos biztosításához.

¹ Németh Gyula rendőr alezredes, ZMNE doktorandusz.

2006. szeptember 18-át követően azonban megváltozott a helyzet. A korábban jogkövető magatartást tanúsító tömeg agresszívvá vált. A demonstrációkon résztvevőket a háttérből irányították, tevékenységüket jól szervezték. Kis és közepes létszámú csoportokra tagozódtak, rövid időkre a főváros különböző pontjain tűntek fel, és lehetőségeikhez képest romboltak. A rendőri egységeket megtámadták, jogkövető magatartást ritkán tanúsítottak.

A rendőrség kényszerhelyzetbe került, taktikát kellett váltani, hogy a közrendet és a közbiztonságot fenn lehessen tartani. **A rendőri vezetés a Budapestre vezényelt megyei csapatszolgálati századok létszámát jelentősen megemelte, ami több század, több napos budapesti vezénylését jelentette. Új védőeszközök beszerzéséről döntött, a csapatszolgálati századok képzését az új helyzetnek megfelelően hajtatta végre.**

Az új kihívásoknak az ellátást biztosító gazdasági igazgatóság csak új módszerekkel tudott eleget tenni. Meg kellett oldani a saját, és felvezényelt állomány elszállásolását, étkeztetését, szállítását, egészségügyi ellátását, az általuk felhasznált szakanyagok pótlását, utanszállítását stb. Az ellátásnak olyan rugalmasnak kellett lennie, amennyire a közbiztonság helyzetének változása megkövetelte. **Bizonytalan volt a rendezvények befejezésének időtartama, helyszíne, a tömeg viselkedése.**

Céлом bemutatni a rendőrségi logisztika tevékenységét ezekben a különleges, a mindennapi szolgálati rendőri feladatoktól eltérő helyzetekben.

A probléma megoldása érdekében ismertetem a rendőr-főkapitányságok SZMSZ-eiben a gazdasági igazgatóságok részére meghatározott feladatokat, majd bemutatom a biztosítás előtt, annak időszakában, és az után végrehajtott feladatokat.

1. A Gazdasági Igazgatóságok főbb tevékenysége a rendőr-főkapitányság SZMSZ-e alapján

- a) Kidolgozzák a főkapitányságok gazdálkodásának koncepcióját, a tárgyidőszakra vonatkozó gazdálkodási terveit, elkészítik a szakmai döntésekhez szükséges gazdasági számításokat, illetőleg számvetéseket.
- b) Végzik a költségvetés tervezését, gondoskodnak annak végrehajtásáról. Elkészítik a pénzellátásra vonatkozó javaslataikat,

elemzik a költségvetés végrehajtását, javaslatot készítenek az előirányzatok szükség szerinti módosítására. Gazdálkodnak a havi előirányzatokkal.

- c) Végrehajtják az anyagi-technikai biztosítási, továbbá biztonság-technikai, híradó és informatikai, jármű-, ruházati, valamint energiagazdálkodási, ellátási és a hatáskörükbe utalt üzemeltetési feladatokat. Elkészítik a beszámolókat, az elszámolásokat és az éves jelentéseket.
- d) Elkészítik a költségvetési előirányzat felhasználására vonatkozó vezetői intézkedéseket.
- e) Ellenőrzik a költségvetési előirányzat felhasználását, az államháztartási és számviteli törvényekben, valamint egyéb jogszabályokban meghatározott normák, normatívák érvényesülését. Javaslatot tesznek, illetőleg hatáskörükben intézkednek a normasértő gazdasági cselekmények megszüntetésére, a gazdálkodás törvényes rendjének betartására.
- f) Elkészítik a központi beszerzésű eszközök szükségleti terveire vonatkozó javaslataikat, végzik az ellátási kötelezettségükbe tartozó szervezeti egységek kommunikációs eszközeivel történő gazdálkodást.
- g) Tervezik, szervezik az **ORFK** által külön intézkedésben meghatározott, kiemelt jelentőségű feladatok híradó és informatikai ki-szolgálását, biztosítják a személyi és technikai feltételeket.
- h) Felmérik a szervek szükségleteit, kidolgozzák az előírt – különböző időtartamú – fejlesztési, felújítási, beruházási tervek-re vonatkozó javaslataikat.
- i) Elkészítik az egyes gazdasági szakterületek értékelő jelentéseiket. Javaslatot tesznek a készletek (termékek) és tárgyi eszközök használatba vételére, illetve használatból történő kivonására és értékesítésére.
- j) Feladat- és hatáskörében kidolgozzák a minősített időszaki kö-vetelmények alapján a szükségleti (szakanyag- és pénzsükség-letti) és a végrehajtási (funkcionális) terveket, biztosítják a meg-határozott feladatok ellátását.

- k) Biztosítják az állomány illetménnyel és egyéb járandósággal való rendszeres ellátását, intézik a személyi állomány hitelakcióit, a nyugellátással és egyéb társadalombiztosítással kapcsolatos ügyeit.
- l) Ellátják a tűz- és környezetvédelmi előírásokkal kapcsolatos feladatokat.

Az SZMSZ-ben meghatározott feladatokból kiderül, hogy a napi tevékenységtől eltérő rendőri tevékenységek logisztikai biztosítása külön felkészülést követel meg a gazdasági igazgatóságok aleggységeitől. A rendőri és katonai aleggységek ellátásának feladatai sok hasonlóságot mutatnak. A logisztikai biztosítást az alábbi időszakokra lehet bontani:

- Felkészülési időszak.
- Végrehajtási időszak.
- Befejező időszak.

Ezen időszakok főbb feladatait az utóbbi időben, a fővárosban végrehajtott demonstrációk rendőri tevékenységének logisztikai biztosításán keresztül kívánom szemléltetni.

2. A különféle időszakokban végrehajtott feladatok

2.1. felkészülési időszak főbb feladatai:

- A más megyékből felvezényelt állomány szállodai elhelyezésének megszervezése, figyelembe véve a század köteléket (szállodák kiválasztása, létszámnak megfelelő mennyiségű szobák lefoglalása);
- A biztosításban résztvevő erők ételmezési ellátásával kapcsolatos szerződések megkötése, készletek felhalmozása, konyhai berendezések átvizsgálása;
- A megnövekvő szemét elszállításával kapcsolatos egyeztetések végrehajtása (a rendőri egységek állandó elhelyezési körleteiben – ez általában rendőr laktanya);
- Tűzoltó eszközök soron kívüli bevizsgálása;
- A laktanyában elhelyezendő állomány körletei takarításával kapcsolatos feladatok előkészítése;

- A biztosítási feladatban résztvevő gépjárművek, híradó és informatikai, és egyéb technikai eszközök soron kívüli bevizsgálása;
- A rendészet-technikai, védő, kényszerítő és tömegoszlató eszközök szükséges mennyiségének meghatározása, beszerzése, lépcsőzése, valamint a felhasznált eszközök utánpótlásának megszervezése;
- Az ellátási stratégia kiválasztása.

2.2. végrehajtási időszak főbb feladatai:

- A megyékből felvezényelt állomány felszállítása, szállodai elhelyezése;
- Az állomány napi háromszori étkeztetése (esetleges éjszakai pót-lék);
- A szolgálatot teljesítő állomány védő itallal történő folyamatos ellátása;
- Összekötők vezénylése azokba a szállodákba, ahol az állomány elhelyezése megtörtént;
- Védő felszerelések folyamatos ellenőrzése, estleges cseréje;
- Keletkezett kommunális hulladék elszállítása;
- Körletek napi egyszeri takarítása;
- A felhasznált tömegoszlató és kényszerítő eszközök, könnygázszóró palackok és gránátok pótlása
- A vízágyúk esetlegesen felhasznált, és újra töltött vizének megfestése;
- Logisztikai törzs folyamatos működtetése;
- A soron kívül jelentkező igények felmérése, jogosságának kivizsgálása, a jogos igények kielégítése;
- Szakanyagok utánszállítása a végrehajtói állomány részére.

2.3. befejező időszak főbb feladatai:

- A végrehajtási időszakban felhasznált, és nem pótoltt eszközök pótlása, biztosítása;
- Szállodai szobák visszaadása, az esetleges rendőrök által okozott károk felmérése, kártérítési eljárások megindítása;
- A felvezényelt állomány hazaszállítása;
- Kimutatás készítése a felhasznált javokról, azok költségeinek meghatározása;
- Tapasztalatok összegzése;
- Az állomány védő eszközei megbízhatóságának elemzése;
- A biztosítás során esedékessé váló, és elmaradt technikai kiszolgálásának soron kívüli végrehajtása;
- Javaslatok elkészítése, és felterjesztése az elöljárónak;
- A biztosítás összköltségének meghatározása;
- A logisztikai tevékenység gyenge és erős oldalainak meghatározása.

3. A biztosítás során szerzett logisztikai tapasztalatok

3. 1. Védőeszközökkel kapcsolatos tapasztalatok

Az új védőeszközök beváltották a hozzájuk fűzött reményeket. A beszerzés közbeszerzési eljárás útján történt, melynek lebonyolításába a rendőri végrehajtói állomány teljes egészében bevonásra került. A felszerelés paramétereit a használók határozták meg a logisztikai szakállomány segítségével, ügyelve arra, hogy olyan kritériumok ne kerüljenek meghatározásra, amelyek nem teljesíthetők. Ennek köszönhetően az eljárás eredményesen zárult le, és az állomány elvárásainak megfelelő védőeszközök kerültek beszerzésre. (Korábban előfordult, hogy olyan paramétereket fogalmazott meg a végrehajtói állomány, amit egy gyártó sem tudott teljesíteni).

A beszerzett védő eszközök használhatóságát jól illusztrálja egy, a rendzavarást felszámoló egyik műveleti parancsnok jelentése:

„Ekkor már egyértelműen és jól látható volt, hogy a tömegnek az általunk látható részén tartózkodó tagjai rendzavarásra készülnek, nagyon sok férfinak az arca, sállal és maszkokkal takart volt, kezükben botokat tartottak, valamint kockaköveket felszedve az útestről dobálták a rendőrök felé. Nemcsak dobáltak, hanem különböző csúzlíkból ólom és műanyag golyókat lőttek felénk. A rendőröket csak a védőfelszerelésük mentette meg a sérülésektől.”

3. 2. Elhelyezéssel kapcsolatos tapasztalatok

A várható megmozdulások miatt nagy létszámú rendőri csapaterő került összevonására, melyhez az elhelyezéssel és az ellátással kapcsolatos logisztikai háttér biztosítását a Gazdasági Ellátó Igazgatóság Gondnoksági Osztálya végezte.

A megyékből felvezényelt állomány szállodákban került elhelyezésre, melyek kiválasztásánál döntő szempont volt a **rendőr laktanya gyors megközelíthetősége** az optimális mozgósíthatóság biztosítása érdekében. A szervezéssel kapcsolatos feladatokat ennek megfelelően már három héttel a biztosítási feladat előtt megkezdtük. A szállodákba összekötőket vezényeltünk, így a jelentkező problémákra azonnal reagálni tudtunk.

3. 3. Élelmezéssel kapcsolatos tapasztalatok

A készenlétbe rendelt állomány élelmezési ellátásának folyamatos biztosítása érdekében 12000 db szendvics került megrendelésre, melyek tárolása érdekében hűtőkonténeret béreltünk.

Az állomány részére biztosítottuk a **napi háromszori étkezést**, valamint az **éjszakai pótlékot**. Törekedtünk arra, hogy a napi étkezés során legalább **egy alkalommal meleg ételt** szolgáljunk fel a biztosításban résztvevők számára. A meleg étkezést minden esetben a rendőr laktanya objektumának területén biztosítottuk.

A védőital biztosítása érdekében az állomány részére mindennap kiosztásra került 2-2,5 liter **ásványvíz**, valamint éjszakai ellátásként a pótlékon felül biztosítottuk a **meleg tea** ellátást, illetve annak helyszínre történő szállítását.

3. 4. Utánszállítással kapcsolatos tapasztalatok

A szállítóeszközök bevizsgálása időben megtörtént. A technikai kiszolgálásokat úgy végezték (előrehozva), hogy az eszközök megfelelő üzemóra, illetve kilométer tartalékkal rendelkezzenek. A végrehajtó állomány szállító eszközei nem kerültek bevonásra a szakmai feladatok ellátására, hogy az ne veszélyeztesse a rendőri állomány mobilitását. **Problémaként jelentkezett, hogy az utánszállítást a művelet közben nem mindig lehetett végrehajtani.** A rendőri állomány települési körzeteit egyrészt a rendzavaró tömeg, más részből a jelentős számban parkoló gépjárművek zárták el. A végrehajtói állomány készleteit az utánszállítás nehézségeire tekintettel alakították meg.

3. 5. Híradó és Informatikai biztosítással kapcsolatos tapasztalatok

A rendőri műveletek híradó és informatikai biztosítása az állandóan üzemelő rendszerek igénybevételével történt. A végrehajtó alegységek tartalék akkumulátorokkal és képrögztítő eszközökkel kerültek megerősítésre. **Híradó biztosítási terv készült, ami tartalmazta a híradó biztosítás rendjét.** A parancsnokok állományuktól megkövetelték rádióforgalmazás rendszabályainak betartását. A kor követelményének megfelelő informatikai és képtovábbító eszközök beszerzését úgy hajtottuk végre, hogy a tesztüzemeket végre lehessen hajtani.

4. Következtetések

A biztosítási feladatokból a gazdasági területet érintően a jövőre nézve levonható tapasztalat az, hogy a különböző igények felmérése, tervezése, azok illetékesek felé történő továbbítása, a szakanyagok időben történő megrendelése, beszállítása, nyilvántartásba vétele jelentős mértékben hozzájárul a Rendőrség feladatainak hatékony és szakszerű végrehajtásához, továbbá a rendőri munka társadalmi presztízsének növelését és az állomány megelégedését szolgálja.

Az eszközök vásárlásával kapcsolatos közbeszerzési eljárásokba **be kell vonni a végrehajtói állományt,** de vissza kell utasítani az általuk támasztott olyan irreális technikai követelményeket, melyek veszélyeztetik az eredményes eljárás lefolytatását.

A végrehajtói állomány felszerelésének meghatározásánál figyelemmel kell lenni az utánszállításnál felmerülhető nehézségekre. Minimális készleteket **ki kell alakítani az aleggységek szállító járművein is**, mivel a személyi állomány felszerelésének (málhájának) növelése akadályozhatja azok mozgását.

Az állomány **étkeztetését nagyban segítették az előrecsomagolt, változatos több napig is eltartható** szendvicsek. Ezáltal a konyhai személyzet nagyban tehermentesült, fáradságból adódó balesetek nem fordultak elő. Minden esetben sikerült megoldani a minimum napi egyszeri meleg étkeztetést.

A szállodai elhelyezés ugyan költséges, de nem várható el, hogy esetlegesen 12-16 órai megterhelő szolgálat után a pihenés, alvás –a lakatanyai szűk kapacitás miatt – ne legyen biztosítva a rendőri állomány részére. Fontos azonban a szállodai napok pontos egyeztetése, mert a szállodák ingyen nem kötnek le szabad férőhelyeket. Jelentős létszám esetén több millió forintot is kifizethetünk fölöslegesen. A szervezésnek, és a folyamatos konzultációknak köszönhetően ilyen nem fordult elő.

A jelentkező feladatok gördülékeny és határidőre történő végrehajtásához megfelelően képzett, és elegendő mennyiségű logisztikai állomány szükséges!

A kiszolgáló szakállomány sokat tanult az elmúlt időszak biztosítási feladataiból.

A felkészülés során az érintett vezetőkkel történő egyeztetés és az igények határidőre történő megküldése eredményeként sikerült a szükséges szakanyagokat és eszközöket időben beszerezni, és a biztosításban résztvevő állomány rendelkezésére bocsátani, ami biztosítékot jelentett a sikeres feladat-végrehajtáshoz.

Felhasznált irodalom:

1. A Rendőrségről szóló 1994 évi XXXIV. Törvény.
2. A Rendészeti Biztonsági Szolgálat Szervezeti Működési Szabályzata.
3. Tömegdemonstrációkat biztosító rendőri művelet parancsnokok jelentései.
4. Személyes részvétel a rendőri műveletek logisztikai biztosításában.
5. Interjú a rendőri műveletek logisztikai biztosításában résztvevő állománnyal.